

Guiding the leaders of tomorrow

▶ 2025

Hoërskool Olimpiade voorbereidings studiegids

Graad 10

EKONOMIE

**VORIGE VRAESTEL EN MEMO
RONDE EEN EN TWEE**

2022 * 2023 * 2024

NELSON MANDELA
UNIVERSITY

DEPARTMENT OF
FINANCE AND INVESTMENT
MANAGEMENT

**MILPARK
EDUCATION**

UFS

UNIVERSITY OF THE FREE STATE
UNIVERSITEIT VAN DIE VRYSTAAT
YUNIVESITHI YA FREISTATA

WSU
Walter Sisulu University
In pursuit of excellence

DURBAN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
INYUVESI YASETHEKWINI YEZOBUCHWEPHESHE
Creative. Distinctive. Impactful.

NELSON MANDELA

UNIVERSITY

Change the World by applying for a qualification in one of the following study fields:

Accounting • Advertising • Afrikaans • Agricultural Management • Analytical Chemistry • Anthropology • Applied Design • Applied Mathematics • Architectural Technology • Architecture • Art • Auditing • Biochemistry • Biokinetics • Botany • Broadcasting • Building • Business Management • Business Studies • Ceramic Design • Chemistry • Civil Engineering • Clinical Psychology • Computer Science • Communication Networks (IT) • Conservation Biology • Construction Economics • Construction Management • Construction Studies • Counselling Psychology • Chemical Process Technology • Development Studies • Dietetics • Economics • Ecology • Education • Electrical Engineering • English • Environmental Health • Environmental Management • Emergency Medical Care (Paramedic) • Fashion • Financial Accounting • Financial Planning • Fine Art • Foundation Phase Teaching • Forestry • French • FET Teaching • Game Ranch Management • Geography • Geology • Graphic Design • History • Hospitality Management • Human Movement Science • Human Resource Management • Human Settlement Development • Industrial Psychology • Industrial Engineering • Information Systems • Information Technology • Inorganic Chemistry • Interior Design • Internal Auditing • Inventory Management • Intermediate Phase Teaching • isiXhosa • Journalism • Language & Literature • Law • Logistics • Management • Marine Biology • Marine Engineering • Marketing • Mathematics • Mechanical Engineering • Mechatronics • Media, Communication & Culture • Microbiology • Music • Medical Laboratory Science • Medicine & Surgery • Nature Conservation • Nursing • Operations Management • Painting • Pharmacy • Philosophy • Physiology • Photography • Physics • Political Studies • Polymer Technology • Psychology • Public Administration • Public Management • Public Relations Management • Quality Management • Quantity Surveying • Radiography (Diagnostic) • Restoration Ecology • Renewable Energy • Sculpture • Senior Phase Teaching • Social Work • Sociology • Software Development • Sport Management • Sport Science • Statistics • Support Services (IT) • Taxation • Textile Design & Technology • Tourism • Transport Economics • User Support Services (IT) • Visual Arts • Wood Technology • Zoology

Change the World

E info@mandela.ac.za

T 041 504 1111

myfuture.mandela.ac.za

NATIONAL HIGH SCHOOL OLYMPIAD

ANSWER SHEET

TODAY'S DATE DAY MONTH YEAR GRADE

SCHOOL NAME

LEARNER SURNAME

FIRST NAME INITIALS DATE OF BIRTH Female Male

LEARNER EMAIL (If available)

LEARNER Mobile Number

SELECT THE SUBJECT/SUBJECTS (Mark a block with a X)

ACCOUNTING/REKENINGKUNDE ☐ BUSINESS STUDIES/BESIGHEIDSTUDIES ☐ ECONOMICS/EKONOMIE ☐

ACCOUNTING / REKENINGKUNDE

1 A B C D	6 A B C D	11 A B C D	16 A B C D	21 A B C D	26 A B C D
2 A B C D	7 A B C D	12 A B C D	17 A B C D	22 A B C D	27 A B C D
3 A B C D	8 A B C D	13 A B C D	18 A B C D	23 A B C D	28 A B C D
4 A B C D	9 A B C D	14 A B C D	19 A B C D	24 A B C D	29 A B C D
5 A B C D	10 A B C D	15 A B C D	20 A B C D	25 A B C D	30 A B C D

TOTAL ____/30

BUSINESS STUDIES / BESIGHEIDSTUDIES

1 A B C D	6 A B C D	11 A B C D	16 A B C D	21 A B C D	26 A B C D
2 A B C D	7 A B C D	12 A B C D	17 A B C D	22 A B C D	27 A B C D
3 A B C D	8 A B C D	13 A B C D	18 A B C D	23 A B C D	28 A B C D
4 A B C D	9 A B C D	14 A B C D	19 A B C D	24 A B C D	29 A B C D
5 A B C D	10 A B C D	15 A B C D	20 A B C D	25 A B C D	30 A B C D

TOTAL ____/30

ECONOMICS / EKONOMIE

1 A B C D	6 A B C D	11 A B C D	16 A B C D	21 A B C D	26 A B C D
2 A B C D	7 A B C D	12 A B C D	17 A B C D	22 A B C D	27 A B C D
3 A B C D	8 A B C D	13 A B C D	18 A B C D	23 A B C D	28 A B C D
4 A B C D	9 A B C D	14 A B C D	19 A B C D	24 A B C D	29 A B C D
5 A B C D	10 A B C D	15 A B C D	20 A B C D	25 A B C D	30 A B C D

TOTAL ____/30

INSTRUCTIONS: Please complete all required information
Colour a circle completely ● CORRECT MARK
Erase any faulty marks completely
Do not fold, tear or damage this form

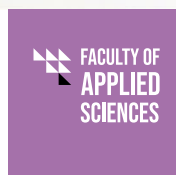

DURBAN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
INYUVESI YASETHEKWINI YEZOBUCHWEPHESHE

2025

Applications to Study @DUT

Open

**Apply today via the
Central Applications Office (CAO):**

WWW.CAO.AC.ZA

For more information on our programmes visit: www.dut.ac.za

DurbanUniversityOfTechnology @DUT_Tweets @DUTCampusTV @DUT_Official1
 @DUT_Official Durban University Of Technology

ENVISION2030

transparency • honesty • integrity • respect • accountability
fairness • professionalism • commitment • compassion • excellence

CREATIVE. DISTINCTIVE. IMPACTFUL.

EKONOMIE
GRAAD 10
RONDE 1 & 2

2024

VORIGE VRAESTEL

MILPARK
EDUCATION

EXPLORE OUR

Comprehensive Undergrad
ONLINE Programmes

Your Pathway to Success

Learn More

www.milpark.ac.za

We've got you. You've got this.

BASIESE EKONOMIESE KONSEPTE

- 1 Wat impliseer die basiese ekonomiese probleem van skaarsheid?
 - A Hulpbronne is onbeperk en kan aan alle menslike behoeftes voldoen.
 - B Hulpbronne is beperk en kan nie aan alle menslike behoeftes voldoen nie.
 - C Slegs luukse goedere is skaars aangesien natuurlike goedere nie as skaars geklassifiseer word nie.
 - D Skaarsheid is slegs 'n probleem in ontwikkelende lande.
- 2 'n Navorser doen 'n studie oor die bestedingsgewoontes van gesinne in 'n spesifieke stad. Watter metode van data-insameling is die geskikste vir hierdie studie?
 - A Ontleding van historiese ekonomiese gegewens.
 - B Maak aannames gebaseer op persoonlike ervarings.
 - C Die voer van persoonlike onderhoude en voltooiing van vraelyste.
 - D Waarneming van tendense op die aandelemark.
- 3 Watter van die volgende is NIE een van die drie basiese ekonomiese vrae nie?
 - A Wat om te produseer?
 - B Hoe om te produseer?
 - C Hoekom om te produseer?
 - D Vir wie om te produseer?
- 4 Met inagneming van die produksiefaktore, watter scenario illustreer die gebruik van entrepreneurskap die beste?
 - A 'n Boer gebruik sy grond om organiese groente te kweek.
 - B 'n Maatskappy huur addisionele werknemers gedurende die vakansieseisoen.
 - C 'n Individue begin 'n aanlynonderneming wat handgemaakte produkte verkoop.
 - D 'n Fabriek koop 'n nuwe monterbaanstelsel.
- 5 Watter van die volgende stellings beskryf die konsep **geleentheidskoste** die beste?
 - A Dit is die koste van die naasbeste alternatief wat gegee is.
 - B Dit is die totale koste om 'n produk te produseer.
 - C Dit is die koste wat bespaar word deur nie die tweede beste opsie te kies nie.
 - D Dit is die koste van die aankoop van 'n produk.
- 6 Die regering besluit om meer hulpbronne aan gesondheidsorg toe te ken. Watter van die volgende illustreer die konsep van geleentheidskoste?
 - A 'n Toename in die gesondheid van die bevolking.
 - B 'n Afname in hulpbronne beskikbaar vir onderwys.
 - C 'n Verbetering in tegnologie wat in hospitale gebruik word.
 - D 'n Vermindering in die nasionale werkloosheidsyfer.

- 7 Gegewe die skaarste aan hulpbronne, hoe kan 'n nuwe ekonomiese beleid maatskaplike welstand maksimeer?
- A Deur uitsluitlik op die vervaardiging van luukse goedere te fokus.
 - B Deur 'n billike verspreiding van hulpbronne tussen alle sektore te verseker.
 - C Deur die meerderheid van binnelands-vervaardigde goedere uit te voer.
 - D Deur luukse goedere in te voer om aan die binnelandse vraag te voldoen.
- 8 Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n positiewe ekonomiese stelling?
- A Die regering moet die minimum loon verhoog om lewenstandaarde te verbeter.
 - B Die verlaging van belasting sal die ekonomie bevoordeel.
 - C 'n Toename in verbruikersbesteding lei tot hoër BBP-groei.
 - D Welvaartverspreiding is billiker in 'n progressiewe belastingstelsel.
- 9 Watter van die volgende is hoofsaaklik 'n fokus van makro-ekonomie?
- A Die besluitnemingsproses van individuele huishoudings.
 - B Die gedrag van individuele firmas in 'n mark.
 - C Nasionale werkloosheidsyfers.
 - D Prysbeplanning in 'n enkele mark.

DIE EKONOMIESE PROBLEEM

- 10 Wat beteken die konsep **skaarste** in ekonomie?
- A Die onvermoë van 'n verbruiker om 'n produk te koop.
 - B Onbeperkte behoeftes van die massas wat beperkte hulpbronne in die gesig staar.
 - C Die verdeling van rykdom onder mense sodat almal ten minste iets het.
 - D Die produksie van goedere en dienste op die mees doeltreffende manier.
- 11 Watter van die volgende verduidelik die geleentheidskoste om te besluit om hierdie Ekonomie Olimpiade te skryf?
- A Die fooie betaalbaar vir die skryf van die Olimpiade.
 - B Die aansien as jy hierdie Olimpiade wen.
 - C Die vrye tyd wat jy prysgegee het vir die skryf van hierdie Olimpiade.
 - D Die kennis wat jy opgedoen het om vir hierdie Olimpiade te leer.
- 12 'n Boer wat die grond besit gebruik 'n trekker om die grond te bewerk. Watter produksiefaktor(e) word NIE in hierdie scenario verteenwoordig nie?
- A Kapitaal en arbeid.
 - B Grond en kapitaal.
 - C Grond en entrepreneurskap.
 - D Nie een nie, aangesien al die bogenoemde gebruik word.

- 13 Met inagneming van die impak van tegnologie op produksie, watter produksiefaktor word **DIREK** beïnvloed deur tegnologiese vooruitgang?
- A Grond
 - B Arbeid
 - C Kapitaal
 - D Entrepreneurskap
- 14 As jy 'n tegnologiemaatskappy sou begin, hoe sou jy die produksiefaktore prioritiseer om maksimum doeltreffendheid en innovasie te verseker?
- A Fokus ewe veel op alle produksiefaktore.
 - B Prioritiseer kapitaal, dan entrepreneurskap, dan arbeid en grond.
 - C Prioritiseer arbeid en grond, dan kapitaal en entrepreneurskap.
 - D Prioritiseer entrepreneurskap, dan kapitaal, grond en arbeid.
- 15 Watter van die volgende is 'n nie-hernubare hulpbron?
- A Sonenergie
 - B Windenergie
 - C Steenkool
 - D Bome
- 16 As 'n land sterk staatmaak op nie-hernubare hulpbronne vir sy energiebehoefes, wat kan 'n onmiddellike aksie wees om sy koolstofvoetspoor te verminder?
- A Verhoog die ontginning van steenkool en aardgas.
 - B Belê in hernubare energiebronne soos son- en windkrag.
 - C Gebruik meer petroleumgebaseerde produkte.
 - D Brei die gebiede uit vir die ontginning van olie.
- 17 Sonlig word gebruik om sonkrag op te wek. Hoe verander hierdie scenario die klassifikasie van sonlig vanuit 'n vrye goedere perspektief?
- A Sonlig bly 'n vrye goed, want dit is volop en nie-uitsluitbaar.
 - B Sonlig word 'n openbare goed omdat dit gebruik word om energie te produseer.
 - C Sonlig word 'n ekonomiese goed in gebiede waar sonkrag ingespan word.
 - D Sonlig se status as 'n vrye goed is onaangeraak, maar die tegnologie om dit te benut is 'n ekonomiese voordeel.

DIE SIRKELVLOEIDIAGRAM

- 18 Wat is die twee hoofsektore betrokke by die basiese model van die sirkulêre vloei van ekonomiese aktiwiteit?
- A Regering en Internasionale markte.
 - B Huishoudings en firmas.
 - C Finansiële instellings en Markte.
 - D Regering en huishoudings.
- 19 Watter stelling verduidelik die rol van huishoudings in die sirkulêre vloei van ekonomiese aktiwiteit die beste?
- A Huishoudings verskaf arbeid aan firmas en ontvang goedere en dienste in ruil daarvoor.
 - B Huishoudings verskaf goedere en dienste aan firmas in ruil vir lone en salarisse.
 - C Huishoudings ontvang inkomste van firmas in ruil vir die verskaffing van produksiefaktore.
 - D Huishoudings leen geld aan firmas en verdien rente.
- 20 Die regering stel 'n belasting op goedere en dienste in. Wat is die effek op die sirkulêre vloei van ekonomiese aktiwiteit?
- A Dit verhoog die vloei van geld van firmas na huishoudings.
 - B Dit verminder die besteebare inkomste van huishoudings.
 - C Dit skakel die behoefte aan finansiële markte uit.
 - D Dit verhoog die belegging van huishoudings tot firmas.
- 21 Watter van die volgende scenario's toon 'n lekkasie in die sirkulêre vloei van ekonomiese aktiwiteit korrek aan?
- A Huishoudings verhoog verbruiksbesteding.
 - B Firms belê in nuwe tegnologie.
 - C Huishoudings spaar 'n gedeelte van hul inkomste in 'n bank.
 - D Regering verskaf subsidies aan firmas.
- 22 Met inagneming van die impak van internasionale handel op die sirkulêre vloei van ekonomiese aktiwiteit, watter stelling evalueer die effek daarvan akkuraat?
- A Dit bemoeilik die sirkulêre vloei wat wanbalanse in huishoudelike produksie skep.
 - B Dit bevorder die sirkulêre vloei deur meer geleenthede vir uitvoere en invoere te bied.
 - C Dit het geen beduidende impak op die sirkulêre vloei nie, aangesien huishoudelike aktiwiteite onveranderd bly.
 - D Dit ontwrig die sirkulêre vloei deur buitelandse ondernemings bo binnelandse ondernemings te prioritiseer.

- 23 Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n duursame goed?
- A Melk
 - B Brood
 - C Yskas
 - D Seep
- 24 'n Maatskappy besluit om 'n nuwe reeks eko-vriendelike skoonmaakprodukte te produseer. Onder watter kategorie goedere word hierdie produklyn geklassifiseer?
- A Duursame goedere.
 - B Nie-duursame goedere.
 - C Kapitaalgoedere.
 - D Luukse goedere.

KWANTITATIEWE ELEMENTE

- 25 Watter stelling beskryf die verskil tussen BBP en BNP die beste?
- A BBP meet die markwaarde van alle goedere en dienste wat binne 'n land geproduseer word, terwyl BNP die markwaarde meet van alle goedere en dienste wat deur die inwoners van 'n land geproduseer word, ongeag waar dit geproduseer word.
 - B BBP en BNP meet beide die markwaarde van alle goedere en dienste wat in 'n land geproduseer word.
 - C BBP is die totale waarde van goedere en dienste wat deur buitelandse inwoners geproduseer word, terwyl BNP die totale waarde is van goedere en dienste wat binnelands geproduseer word.
 - D Daar is geen verskil tussen BBP en BNP nie.
- 26 'n Japannese motorvervaardiger het 'n fabriek in die Verenigde Koninkryk. Die uitset van die fabriek sal by _____
- A beide die Verenigde Koninkryk en Japan se BBP getel word.
 - B beide die Verenigde Koninkryk en Japan se BNP getel word.
 - C Japan se BBP en die Verenigde Koninkryk se BNP getel word.
 - D Japan se BNP en die Verenigde Koninkryk se BBP getel word.
- 27 As die BBP in 2023 R800 miljard was en dit in 2024 tot R1 144 miljard gestyg het, wat was die verandering in BBP van 2023 tot 2024?
- A -30%
 - B 30%
 - C -43%
 - D 43%

SAKESIKLUSSE

- 28 Wat is 'n sakesiklus?
- A 'n Metode vir ondernemings om hul voorraadsiklusse te voltooi.
 - B Die natuurlike skommeling van die ekonomie tussen periodes van uitbreiding en inkrimping.
 - C 'n Siklus waardeur alle besighede gaan wanneer hulle die eerste keer begin.
 - D 'n Regeringsopgelegde siklus vir die regulering van ondernemings.
- 29 Watter stelling verduidelik die beste waarom sakesiklusse plaasvind?
- A Dit is geheel-en-al onvoorspelbare en ewekansige gebeure sonder enige oorsaak.
 - B Dit kom slegs voor as gevolg van veranderinge in verbruikersvoorkeure.
 - C Dit word veroorsaak deur verskeie faktore, insluitend veranderinge in rentekoerse, verbruikersvertroue en regeringsbeleid.
 - D Dit gebeur omdat besighede besluit om terselfdertyd uit te brei of in te krimp.
- 30 Die regering probeer 'n resessie bekamp. Watter van die volgende beleide sal waarskynlik geïmplementeer word?
- A Verhoging in belasting.
 - B Vermindering van staatsbesteding.
 - C Verhoging in rentekoerse.
 - D Verhoging in staatsbesteding.

UNIVERSITY OF THE FREE STATE APPLICATIONS 2026

**NOW
OPEN**

READY TO MAKE AN IMPACT?

Join a university that's dedicated to shaping the leaders of tomorrow. Whether you're drawn to the arts, sciences, law, health, or any of our diverse fields of study, UFS is where your potential can truly unfold.

WHY CHOOSE UFS?

Innovation and Excellence: Our dynamic academic programmes across **seven faculties** are designed to push the boundaries of knowledge and innovation.

Inclusivity and Diversity: UFS prides itself on creating a vibrant, inclusive community where every student is valued and supported.

World-Class Facilities: From cutting-edge laboratories to extensive libraries and sports facilities, our campuses are equipped to support your academic journey and personal growth.

Community and Belonging: At UFS, you're more than just a number. You're part of a family committed to kindness, respect, and character.

APPLICATION DETAILS:

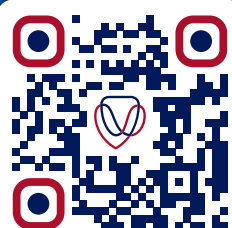
Opening Date: Applications for all undergraduate programmes at the Bloemfontein and Qwaqwa campuses are open as of **1 April, 2025**.

Closing Dates: Please note the specific closing dates for various faculties and programmes, detailed in our prospectus and on our website.

How to Apply: Visit apply.ufs.ac.za to start your application process. It's quick, easy, and free!

#ChooseUFS #FutureLeaders #ApplyNow #FutureFocused

SCAN ME

Don't miss your chance to be part of the UFS family in 2025. Apply now and take the first step toward a bright, impactful future. **For more details on our programmes, admission requirements, and how to apply, please visit our**

T: +27 51 401 9111 | E: info@ufs.ac.za | www.ufs.ac.za

*Inspiring excellence,
transforming lives
through quality,
impact, and care.*

**Kovsie
2B**

VISION 130
Renew and Reimagine
for 2034

UNIVERSITY OF THE
FREE STATE
UNIVERSITEIT VAN DIE
VRYSTAAT
YUNIVESITHI YA
FREISTATA

UFS
STUDENT RECRUITMENT
SERVICES

BASIESE EKONOMIESE KONSEPTE EN PROBLEEM

1. Die definisie van Ekonomie beperk die omvang van die studie. Wat is die primêre studieveld van Ekonomie?
 - A Dit is beperk tot die bestudering van ekonomiese en monetêre stelsels.
 - B Dit sluit die studie van hoe mense keuses maak onder toestande van skaarsheid in.
 - C Dit fokus op hoe besighede wins maksimeer deur goedere en dienste te produseer.
 - D Dit handel uitsluitlik oor geld en ander monetêre transaksies.
2. 'n Ekonoom wil die impak van 'n nuwe belasting op ingevoerde produkte ontleed. Watter vertakking van die ekonomie sal hulle hoofsaaklik gebruik?
 - A Makro-ekonomie
 - B Mikro-ekonomie
 - C Internasionale ekonomie
 - D Openbare ekonomie
3. In die verkiesingsveldtog van 2024 het politieke leiers uitsprake gemaak soos "Die regering moet die minimum loon verhoog om lewenstandaarde te verbeter. " Watter tipe ekonomiese uitsprake is dit?
 - A Toegepaste ekonomie
 - B Analitiese ekonomie
 - C Positiewe ekonomie
 - D Normatiewe ekonomie
4. Rotskreef is 'n natuurlike hulpbron wat skaars geword het as gevolg van oorbenutting. Dieselfde kan gebeur met ander natuurlike hulpbronne. Watter een van die volgende sal die status tussen 'n vrye en 'n ekonomiese goed die beste balanseer?
 - A Implementeer 'n kwotastelsel om gebruik te beperk met vrystellings vir noodsaaklike gebruike.
 - B Verklaar dit as 'n vrye goed en verbied enige koste.
 - C Laat onbeperkte toegang toe om te verseker dat dit 'n vrye goed bly.
 - D Privatiseer die hulpbron heeltemal om winste te maksimeer.
5. 'n Besigheidseienaar kies om R 250 000 in nuwe toerusting te belê in plaas daarvan om hul winkel op te knap. Ontleed die volgende opsies en kies die beste opsie om die konsep van die geleentheidskoste van hierdie besluit te verduidelik.
 - A Die potensiële groei in verkope uit 'n aantrekliker winkelomgewing.
 - B Die koste van die nuwe toerusting.
 - C Die afname in onderhoudskoste as gevolg van nuwe toerusting.
 - D Die rente verdien as die geld in 'n bank gehou word.

6.

Bron:

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.freepik.com%2Fpremium-vector%2Fhappy-chef-decorating-cake-with-berries>

Die eiers wat in die koek gebruik word, word geklassifiseer as _____

- A finale goedere.
 - B intermediêre goedere.
 - C kapitaalgoedere.
 - D gratis goedere.
7. Watter tipe goed bevorder die regering indien die regering sou besluit om 'n gratis griepinrentingsprogram te implementeer vir alle burgers?
- A 'n Privaatproduk.
 - B 'n Openbare produk.
 - C 'n Meriete produk.
 - D 'n Demeriete produk.
8. Veronderstel as deel van sy politieke veldtog beloof die Fitness Party om belasting op gimnasiumlidmaatskap aan alle burgers te verminder. Watter ekonomiese rasionaal kan hierdie beleid ondersteun?
- A Dit sal openbare gesondheid verminder.
 - B Dit sal lei tot oorbenutting van gimnasiums.
 - C Dit kan meer mense aanmoedig om by gimnasiums aan te sluit, wat die voordele vir openbare gesondheid verhoog.
 - D Dit sal gimnasiumlidmaatskap meer eksklusief maak.
9. Sam en Maria is 'n jong getroude paartjie en hulle het besluit om 'n gedeelte van hul gesamentlike inkomste vir aftrede te spaar in plaas daarvan om dit op 'n oorsese vakansie te spandeer. Watter ekonomiese konsep beoefen hulle?
- A Finansiële ruil.
 - B Fiskale onverantwoordelikheid.
 - C Uitgestelde verbruik.
 - D Ekonomiese onstabiliteit.

10. 'n Maatskappy besluit om sy produksievermoë te verhoog deur nuwe masjinerie aan te skaf en meer personeel aan te stel. Watter produksiefaktore word verhoog?
- A Grond en entrepreneurskap.
 - B Arbeid en kapitaal.
 - C Arbeid en grond.
 - D Kapitaal en entrepreneurskap.

DIE SIRKULÊRE VLOEI

11. Na raming het Suid-Afrika tans 11 miljoen werklose menseê. Wat is die potensiële impak van 'n hoë werkloosheidsyfer op die sirkulêre vloei van inkomste?
- A Dit verhoog die vloei van inkomste aangesien dit die loonlas op firmas verminder.
 - B Dit ontwig die vloei aangesien huishoudings minder inkomste het om aan goedere en dienste te bestee.
 - C Dit verbeter die vloei aangesien maatskappye meer in kapitaal kan belê.
 - D Dit stabiliseer die vloei deur inflasie te verlaag.
12. Wat kan die gevolg wees van 'n beduidende toename in huishoudelike spaargeld op die sirkulêre vloei van inkomste?
- A Verhoogde kapitaalinvestering in die ekonomie wat ekonomiese ontwikkeling tot gevolg kan hê.
 - B 'n Aansienlike toename in die inkomste van die regering uit belasting op rente.
 - C Geen verandering nie, aangesien besparings nie ekonomiese vloei beïnvloed nie.
 - D Verminderde verbruikersbesteding wat lei tot 'n afname in ekonomiese aktiwiteit.
13. As deel van die maatskaplike welsynsplan maak die regering betalings vir maatskaplike toelaes. Waarom maak die regering hierdie oordragbetalings aan sekere individue in die ekonomie?
- A Om die land se algehele skuld te verhoog.
 - B Om meer belasting van die publiek in te vorder.
 - C Om finansiële hulp aan sekere groepe te verleen.
 - D Om goedere en dienste van ander lande te koop.
14. Wanneer 'n eenvoudige sirkelvloei-model waargeneem word, watter van die volgende dui op 'n funksionerende reële vloei?
- A Huishoudings betaal geld aan firmas vir goedere en dienste.
 - B Firms verskaf salarisse vir die dienste van arbeid vanaf huishoudings.
 - C Huishoudings verskaf arbeid aan firmas wat in ruil daarvoor goedere en dienste lewer.
 - D Die regering vorder belasting in van beide firmas en huishoudings.

15. 'n Suid-Afrikaanse sagteware-ingenieur werk ter plaatse vir 'n U.A.E.-firma. Hoe sou hul inkomste bydra tot die S.A. en U.A.E. ekonomiese aanwysers?

- A Dit tel vir beide S.A. BBP en U.A.E. BNP.
- B Dit tel vir S.A. BNP en U.A.E. BBP.
- C Dit tel vir beide S.A. BBP en U.A.E. BBP.
- D Dit tel vir S.A. BNP en U.A.E. BNP.

BESIGHEIDSIKLUSSE

16. Hoe beïnvloed 'n inkrimpingsfase in die sakesiklus werkloosheidsyfers?

- A Werkloosheidsyfers daal.
- B Werkloosheidsyfers styg.
- C Werkloosheidsyfers bly stabiel.
- D Werkloosheidsyfers word nie deur die sakesiklus beïnvloed nie.

17. 'n Land ervaar 'n vinnige toename in verbruikersbesteding en besigheidsbelegging. In watter fase van die sakesiklus is dit waarskynlik?

- A Uitbreiding
- B Piek
- C Inkrimping
- D Trog

18. Watter uitwerking kan 'n groot tegnologiese verbetering op die sakesiklus hê?

- A Dit kan die inkrimpingsfase verleng.
- B Dit kan die inkrimpingsfase beperk en tot vinniger herstel lei.
- C Dit het geen effek op die sakesiklus nie.
- D Dit veroorsaak gewoonlik onmiddellik die piekfase.

19. Suid-Afrika is afhanklik van ru-olie om brandstof te vervaardig. Wat sal die effek van 'n skielike aanhoudende styging in oliepryse op die sakesiklus van Suid-Afrika wees, gegewe dat ons 'n olie-invoerland is?

- A Dit sal waarskynlik lei tot 'n uitbreidingsfase as gevolg van verhoogde koste.
- B Dit kan 'n inkrimpingsfase veroorsaak as gevolg van verhoogde produksiekoste.
- C Dit sal geen noemenswaardige impak op die sakesiklus hê nie.
- D Dit sal onmiddellik tot 'n piekfase lei.

20. Wat is die doel van samevallende aanwysers in die ekonomie?

- A Om die toekomstige stand van die ekonomie te voorspel.
- B Om die huidige stand van ekonomiese aktiwiteit te weerspieël.
- C Om patrone wat in die verlede plaasgevind het te bevestig.
- D Om data te verskaf wat irrelevant is vir ekonomiese toestande.

DINAMIKA VAN MARKTE

21. 'n Verbruiker ervaar dalende marginale nut as gevolg van die verbruik van snye pizzas. Hoe sal dit hul bereidwilligheid beïnvloed om vir elke ekstra sny pizza te betaal?
- A Dit neem toe.
 - B Dit verminder.
 - C Dit bly konstant.
 - D Dit hou nie verband met marginale nut nie.
22. Een van u vriende het baie geld betaal vir 'n paar tekkies en 'n opmerking gemaak dat die prys van 'n produk altyd gelyk is aan die waarde daarvan. Stem jy as ekonoom saam met sy stelling?
- A Dit is altyd waar, aangesien prys die werklike waarde van 'n produk weerspieël.
 - B Dit is selde waar, aangesien waarde subjektief is en wissel tussen individue.
 - C Dit geld net in perfek mededingende markte.
 - D Dit is nie waar nie, want prys word slegs deur produksiekoste bepaal.
23. Hoe verskil ordinale nut van kardinale nut?
- A Ordinale nut meet presiese nutswaardes, terwyl kardinale nut voorkeure rangskik.
 - B Ordinale nut is 'n moderne benadering, terwyl kardinale nut gebaseer is op historiese data.
 - C Ordinale nut rangskik voorkeure sonder om presiese nutswaardes te meet, terwyl kardinale nut, nut in numeriese terme meet.
 - D Daar is geen verskil nie aangesien die konsepte uitruilbaar is.
24. 'n Verbruiker verkies sjokolade bo vanielje en vanielje bo aarbeï. Hoe sou die ordinale nutsteorie hierdie voorkeur uitdruk?
- A Sjokolade: 10, Vanielje: 5, Aarbeï: 1
 - B Sjokolade = 1, Vanielje = 2, Aarbeï = 3
 - C Sjokolade + Vanielje > Aarbeï
 - D Sjokolade > Vanielje > Aarbeï
25. Wat toon die vraagkurwe in 'n tipiese markmodel?
- A Die verband tussen prys en hoeveelheid gevra.
 - B Die verband tussen prys en hoeveelheid verskaf.
 - C Die koste van produksie vir verskillende hoeveelhede.
 - D Die winsmaksimeringspunte vir produsente.

26. 'n Nuwe tegnologiese uitvinding verlaag produksiekoste vir vervaardigers. Hoe sal dit die aanbodkurwe vir hul produkte beïnvloed?

- A Die aanbodkurwe sal na links skuif.
- B Die aanbodkurwe sal na regs skuif.
- C Die aanbodkurwe sal steiler word.
- D Die aanbodkurwe sal platter word.

PRODUKSIEMOONTLIKHEIDSKURWE

27. Land A produseer twee produkte, B's en C's en werk tans binne die produksie-moontlikheidskurwe. Wat kan dit van die land se ekonomiese situasie aandui?

- A Land A benut sy hulpbronne optimaal.
- B Daar is 100% indiensneming in Land A.
- C Daar is werkloosheid en/of onderbenutte hulpbronne in Land A.
- D Land A oorproduseer buite sy vermoë.

28. Die hulpbronne van Land B word onderbenut en hulle produseer nie op 'n optimale vlak nie. Watter een van die volgende beleide sal die voordeligste wees om hul produksiemoontlikheidskurwe te verhoog?

- A Moedig hoë vlakke van invoere aan om hulpbronbenutting te verhoog.
- B Stel aansporings in vir nywerhede om te innoveer en produksie doeltreffend uit te brei.
- C Stel streng regulasies op alle bedrywe in om produksie te beheer.
- D Fokus slegs op die uitvoer van goedere om buitelandse valuta te verhoog.

DIE OPENBARE SEKTOR

29. Land D implementeer 'n prysvloer om boere se inkomste te beskerm. Evalueer die doeltreffendheid van prysvloere om boere se inkomste te beskerm. Wat is 'n moontlike negatiewe uitkoms van hierdie beleid?

- A Dit waarborg hoë inkomstesê vir boere, ongeag marktoestande.
- B Dit verhoog verbruikerstevredenheid deur produkbeskikbaarheid te verseker.
- C Dit verlaag gewoonlik die prys van goedere op die langtermyn.
- D Dit kan lei tot ondoeltreffendheid in die mark en verkwistende oorproduksie.

30. Hoe veroorsaak 'n prysplafon 'n tekort?

- A Deur die produksiekoste vir verskaffers te verhoog.
- B Deur die prys waarteen die vraag die aanbod oorskry te verhoog.
- C Deur dit onwettig te maak vir pryse om tot ewewigsvlakke te styg waar aanbod gelyk is aan vraag.
- D Deur verskaffers te dwing om meer goedere in te voer.

WALTER SISULU UNIVERSITY

Study with us.

CHOOSE FROM OVER

170

PROGRAMMES

IN OUR **7 FACULTIES** SITUATED
IN THE EASTERN CAPE

Applications open from 1 April 2024

Kindly note that applications close on 31 October 2024 for SA applicants, and closes on 30 September 2024 for international applicants.

visit www.wsu.ac.za to

Apply >>>

You may also scan QR Code

@WalterSisuluUni

www.wsu.ac.za

EKONOMIE
GRAAD 10
RONDE 1 & 2

2023

VORIGE VRAESTEL

BASIESE EKONOMIESE KONSEPTE

- 1.** Watter van die volgende beskryf die basiese ekonomiese probleem die beste?
 - A Hoe om goedere en dienste doeltreffend te produseer.
 - B Hoe om goedere en dienste regverdig te versprei.
 - C Hoe om onbeperkte behoeftes met beperkte hulpbronne te bevredig.
 - D Hoe om winste vir besighede te maksimeer.

- 2.** Watter van die volgende is NIE 'n effektiewe manier om ekonomiese data en statistieke in te samel nie?
 - A Waarneming van ekonomiese aktiwiteite.
 - B Die maak van aannames gebaseer op persoonlike ervarings.
 - C Onderhoude met kundiges en leiers in die bedryf.
 - D Ontleding van regerings- en ander verslae, byvoorbeeld die SARB Kwartaalblad.

- 3.** Watter van die volgende is NIE een van die drie basiese ekonomiese vrae nie?
 - A Vir wie om te produseer?
 - B Wat om te produseer?
 - C Hoe om te produseer?
 - D Wanneer om te produseer?

- 4.** Watter van die volgende is NIE 'n produksiefaktor nie?
 - A Kapitaal
 - B Arbeid
 - C Grond
 - D Geld

- 5.** Watter van die volgende stellings beskryf geleentheidskoste die beste?
 - A Dit is die koste om een bykomende of addisionele eenheid van 'n goed of diens te produseer.
 - B Dit is die waarde van die naasbeste alternatief wat prysgegee word wanneer 'n keuse gemaak word.
 - C Dit is die totale koste om 'n goed of diens te lewer, insluitend alle insette.
 - D Dit is die produksiekoste wat direk verband hou met die uitsette wat gelewer word.

- 6.** Watter van die volgende scenario's illustreer die konsep van skaarsheid die beste?
 - A 'n Maatskappy wat 10 000 eenhede van 'n produk vervaardig met 'n onbeperkte aanbod van hulpbronne.
 - B 'n Regering wat die minimum loon verhoog om te verseker dat werkers regverdig betaal word.

- C 'n Gesin wat besluit om hul vakansiebegroting op 'n reis na Europa te spandeer in plaas van 'n bootvaart.
- D 'n Besigheid wat in nuwe tegnologie belê om doeltreffendheid en produktiwiteit te verhoog.
7. 'n Maatskappy wil produksie uitbrei deur 'n nuwe fabriek in 'n landelike gebied te bou. Watter van die volgende is 'n moontlike nadeel van hierdie besluit?
- A Verhoogde ekonomiese groei en werksgeleenthede in die landelike gebied.
- B Verlaagde vervoerkoste as gevolg van die fabriek se ligging.
- C Negatiewe omgewingsimpakte op die omliggende gebied.
- D Toenemende mededinging vir arbeid en hulpbronne in die stedelike gebied.
8. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n positiewe ekonomiese stelling?
- A Besoedeling is sleg vir die omgewing.
- B Die regering moet gratis gesondheidsorg aan alle burgers verskaf.
- C Die werkloosheidsyfer in Suid-Afrika is tans 30%.
- D Almal behoort toegang te hê tot bekostigbare behuising.
9. Watter van die volgende is 'n mikro-ekonomiese konsep?
- A Markewewig
- B Werkloosheidsyfer
- C Inflasiekoers
- D Fiskale beleid

DIE EKONOMIESE PROBLEEM

10. Watter van die volgende is die mees waarskynlike gevolg van skaarsheid?
- A Verhoogde mededinging om hulpbronne.
- B Verminderde mededinging om hulpbronne.
- C Verhoogde beskikbaarheid van hulpbronne.
- D Verminderde beskikbaarheid van hulpbronne.
11. Watter van die volgende is die beste voorbeeld van 'n geleentheidskoste?
- A Spandeer tyd om videospeletjies te speel in plaas daarvan om te oefen.
- B Spandeer tyd om TV te kyk in plaas daarvan om te studeer.
- C Spandeer geld op 'n konsertkaartjie in plaas daarvan om kruideniersware te koop.
- D Spandeer geld aan 'n nuwe paar skoene in plaas daarvan om dit te spaar.
12. Jy is 'n besigheidseienaar en een van jou produkte is in groot aanvraag. Wat is die beste stap wat jy kan neem om te verseker dat jy kan voortgaan om hierdie produk te produseer, selfs al word hulpbronne skaarser in die toekoms?

- A Verhoog die prys van die produk.
- B Vind alternatiewe hulpbronne om die produk te produseer.
- C Belê in navorsing en ontwikkeling om meer doeltreffende maniere te vind om die produk te produseer.
- D Hou op om die produk nou te produseer en wag vir 'n paar jaar totdat die vraag dramaties toegeneem het en stel dan die produk weer teen 'n hoër prys aan die mark bekend.

13. Hoe beïnvloed die aankoop van kapitaalgoedere 'n firma se produksievermoë?

- A Dit het geen effek nie.
- B Dit verhoog produksievermoë.
- C Dit verminder produksievermoë.
- D Die effek hang af van die tipe kapitaalgoed.

14. Watter van die volgende is 'n kenmerk van arbeid as produksiefaktor?

- A Dit verwys na die fisiese en geestelike inspanning wat mense in die produksieproses uitoefen.
- B Dit sluit geld, aandele en effekte in wat gebruik kan word om produksie te finansier.
- C Dit verwys na die vermoë om risiko's te neem en in die produksieproses te innoveer.
- D Dit bevat masjinerie, gereedskap en ander toerusting wat in die produksie gebruik word.

15. Wat is die belangrikste verskil tussen hernubare en nie-hernubare hulpbronne?

- A Hernubare hulpbronne kan mettertyd natuurlik vervang word, terwyl nie-hernubare hulpbronne nie kan nie.
- B Hernubare hulpbronne is duurder om te onttrek as nie-hernubare hulpbronne.
- C Nie-hernubare hulpbronne is meer volhoubaar as hernubare hulpbronne.
- D Nie-hernubare hulpbronne word meer gereeld gebruik as hernubare hulpbronne.

16. Hoe dra entrepreneurskap by tot die ekonomie?

- A Deur arbeid vir die produksieproses te verskaf.
- B Deur in kapitaalgoedere te belê.
- C Deur nuwe produkte en dienste te skep.
- D Deur natuurlike hulpbronne vir produksie te verskaf.

17. Watter van die volgende stellings verduidelik die beste waarom vrye goedere nie 'n prys het nie?

- A Gratis goedere is nie waardevol vir verbruikers nie.
- B Die aanbod van gratis goedere is onbeperk.
- C Die vraag na gratis goedere is laag.
- D Die koste van die vervaardiging van gratis goedere is weglaatbaar.

DIE SIRKULÊRE VLOEI

- 18.** Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n produksiefaktor in die sirkulêre vloei van ekonomiese aktiwiteit?
- A 'n Verbruiker wat 'n nuwe motor koop.
 - B 'n Besigheidseienaar wat geld by 'n bank leen.
 - C 'n Fabriekswerker wat 'n produk aanmekaarsit.
 - D 'n Regeringsagentskap wat belasting invorder.
- 19.** Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n lekkasie in die sirkulêre vloei van ekonomiese aktiwiteit?
- A 'n Besigheid wat in nuwe toerusting belê.
 - B 'n Verbruiker wat 'n nuwe motor koop.
 - C 'n Regering wat subsidies aan boere verskaf.
 - D 'n Huishouding wat geld in 'n bankrekening spaar.
- 20.** Hoe verskil die regering se rol in die sirkulêre vloei van ekonomiese aktiwiteit van die rol van huishoudings en besighede?
- A Die regering is 'n produsent van goedere en dienste, terwyl huishoudings en besighede verbruikers is.
 - B Die regering reguleer ekonomiese aktiwiteit, terwyl huishoudings en besighede betrokke raak by marktransaksies.
 - C Die regering vorder belasting in en verskaf openbare goedere, terwyl huishoudings en besighede goedere en dienste produseer en verbruik.
 - D Die regering belê in infrastruktuur en navorsing, terwyl huishoudings en besighede spaar en belê in finansiële markte.
- 21.** Watter sektor van die ekonomie koop verbruikersgoedere en -dienste van die sakesektor aan in die sirkulêre vloei-model?
- A Huishoudings
 - B Regering
 - C Buitelandse sektor
 - D Finansiële sektor
- 22.** Wat gebeur met die vloei van geld in die sirkulêre vloei-model wanneer die regering belasting op huishoudings hef?
- A Die vloei van geld van huishoudings na besighede neem toe.
 - B Die vloei van geld van besighede na huishoudings neem toe.
 - C Die vloei van geld van huishoudings na die regering neem toe.
 - D Die vloei van geld van die regering na besighede neem toe.
- 23.** Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n nie-duursame goed?

- A 'n Slimfoon
 - B 'n Sjokoladestafie
 - C 'n Paar jeans
 - D 'n Potlood
- 24.** Watter van die volgende strategieë sal die doeltreffendste wees om die verkope van nie-duursame goedere te bevorder?
- A Bied langtermynversekering en waarborge aan.
 - B Die verskaffing van afslag en promosie-aanbiedinge.
 - C 'n Verhoging in die prys van die produk.
 - D Vermindering van die hoeveelheid geld wat aan advertensies van die produk bestee word.

KWANTITATIEWE ELEMENTE

- 25.** Watter van die volgende stellings geld ten opsigte van BBP en BNP?
- A BBP meet die waarde van alle goedere en dienste wat binne 'n gegewe tydperk binne 'n land se grense geproduseer word, terwyl BNP die waarde meet van alle goedere en dienste wat deur 'n land se burgers geproduseer word, ongeag hul ligging.
 - B BBP meet die waarde van alle goedere en dienste wat deur 'n land se burgers geproduseer word, ongeag hul ligging, terwyl BNP die waarde meet van alle goedere en dienste wat binne 'n gegewe tydperk binne 'n land se grense geproduseer word.
 - C BBP en BNP is dieselfde en kan as sinonieme gebruik word.
 - D BBP en BNP meet albei die waarde van alle goedere en dienste wat binne 'n gegewe tydperk binne 'n land se grense geproduseer word.
- 26.** Watter van die volgende verduidelik die beste waarom BNP hoër kan wees as die BBP vir 'n land?
- A Die land het 'n groot aantal buitelandse burgers wat binne sy grense woon en werk.
 - B 'n Groot aantal van die land se burgers woon en werk buite die grense van hulle eie land.
 - C Die land het 'n groot handelstekort met ander lande.
 - D Die land het 'n groot handelsoorskot met ander lande.
- 27.** As die BBP in 2020 R500 miljard was en dit in 2021 tot R550 miljard toegeneem het, wat was die verandering in BBP van 2020 na 2021?
- A $\frac{500 - 550}{550} \times \frac{100}{1}$

B $\frac{500 + 550}{550} \times \frac{100}{1}$

C $\frac{500 - 550}{500} \times \frac{100}{1}$

D $\frac{550 - 500}{500} \times \frac{100}{1}$

SAKESIKLUSSE

- 28.** Watter van die volgende is NIE 'n kenmerk van 'n resessie nie?
- A Hoë werkloosheidsyfers.
 - B Afname in BBP.
 - C Toename in staatsbesteding.
 - D Afname in verbruikersbesteding.
- 29.** Watter van die volgende is die fase van die sakesiklus wat gekenmerk word deur hoë werkloosheidsyfers, lae verbruikersvertroue en verminderde produksie?
- A Trog
 - B Piek
 - C Uitbreiding
 - D Resessie
- 30.** Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n leidende ekonomiese aanwyser wat gebruik word om toekomstige sakesiklusse te voorspel?
- A Aandelemark tendense
 - B BBP-groeikoerse
 - C Inflasiekoerse
 - D Werkloosheidsyfers

BASIESE EKONOMIESE KONSEPTE

1. Watter van die volgende beskryf die verhouding tussen behoeftes, begeertes en skaarste van hulpbronne in die ekonomie die beste?

	Behoeftes en begeertes	Hulpbronne
A	Onbeperk	Beperk
B	Beperk	Onbeperk
C	Onbeperk	Onbeperk
D	Beperk	Beperk

2. Die fokus van makro-ekonomie kan die beste beskryf word as die studie van _____

- A hoe individuele firmas en huishoudings besluite neem.
- B die gedrag van individuele markte.
- C die breër ekonomie en sy prestasie.
- D die uitwerking van regeringsregulasies op prysbepaling.

3. Watter van die volgende beskryf die verhouding tussen mikro-ekonomie en makro-ekonomie die beste?

- A Mikro-ekonomie en makro-ekonomie is nie verwant nie.
- B Mikro-ekonomie is 'n subdeel van makro-ekonomie.
- C Makro-ekonomie is 'n subdeel van mikro-ekonomie.
- D Mikro-ekonomie en makro-ekonomie is skeibare, maar verwante studierigtings.

4. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n positiewe ekonomiese verklaring?

- A Die minimum loon moet verhoog word tot R15 per uur om armoede te verminder.
- B 'n Verhoging in rentekoerse sal lei tot 'n afname in investering.
- C Dit is onregverdig dat sommige mense meer geld verdien as ander.
- D Die regering moet subsidies aan boere verskaf om landbouproduksie aan te moedig.

5. Watter van die volgende is 'n beperking van positiewe ekonomie?

- A Dit is gefokus op empiriese bewyse en etiese oorwegings.
- B Dit is gebaseer op subjektiewe menings en waardes eerder as objektiewe data.
- C Dit kan nie definitiewe antwoorde op ekonomiese vrae verskaf nie.
- D Dit gaan slegs oor normatiewe stellings oor wat gedoen moet word.

BASIESE EKONOMIESE PROBLEEM

6. Wat is die term wat gebruik word om die beperkte hulpbronne wat beskikbaar is om aan onbeperkte behoeftes te voldoen, te beskryf?
- A Skaarsheid
 - B Geleentheidskoste
 - C Produksiemoontlikheidskurwe
 - D Marginale analise
7. 'n Voorbeeld van 'n geleentheidskoste is die koste van _____
- A die aanstelling van 'n bykomende werker.
 - B grondstowwe wat in produksie gebruik word.
 - C die huur van 'n fabriek.
 - D die een produk bo die ander produseer.
8. Watter van die volgende beskryf die verskil tussen 'n openbare produk en 'n private produk die beste?
- A 'n Openbare produk word deur die regering verskaf, terwyl 'n private produk deur individue of firmas verskaf word.
 - B 'n Openbare produk is beskikbaar vir almal, terwyl 'n private produk slegs beskikbaar is vir diegene wat 'n behoefte daaraan het.
 - C 'n Openbare produk is nie-uitsluitbaar en nie-wedywerend, terwyl 'n private produk uitsluitbaar en wedywerend is.
 - D 'n Openbare produk is altyd gratis, terwyl 'n private produk altyd 'n prys het.
9. Watter van die volgende produksiefaktore verwys na die gereedskap, toerusting en masjinerie wat in die produksieproses gebruik word?
- A Grond
 - B Arbeid
 - C Kapitaal
 - D Entrepreneurskap
10. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van betaling aan kapitaal?
- A Rente
 - B Huur
 - C Lone
 - D Tantieme

DIE SIRKELVLOEIMODEL

11. In die sirkelvloeimodel word huishoudings die beste beskryf as entiteite wat _____
- A produkte en dienste produseer.
 - B produkte en dienste verbruik.
 - C produksiefaktore in diens neem.
 - D lenings verskaf.
12. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n lekkasie in die sirkelvloeimodel?
- A Huishoudings spandeer geld op produkte en dienste.
 - B Firms betaal lone aan werkers.
 - C Die regering bestee geld aan openbare produkte en dienste.
 - D Huishoudings spaar geld in banke.
13. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n faktorbetaling in die sirkelvloeimodel?
- A 'n Firma wat huur betaal vir sy kantoorruimte.
 - B 'n Huishouding wat vir kruideniersware by die supermark betaal.
 - C 'n Pensioenaris wat 'n staatstoelaag ontvang.
 - D 'n Bank wat 'n lening aan 'n firma verskaf.
14. Wat is die verband tussen die produkmark en die faktormark in die sirkelvloeimodel?
- A Die produkmark is waar produkte en dienste geproduseer word en die faktormark is waar huishoudings hierdie produkte en dienste koop.
 - B Die produkmark is waar huishoudings produkte en dienste koop en die faktormark is waar ondernemings hulpbronne koop.
 - C Die produkmark is waar huishoudings hul arbeid verkoop en die faktormark is waar ondernemings hierdie hulpbronne koop.
 - D Die produkmark en die faktormark is dieselfde in die sirkelvloeimodel.
15. 'n Toename in staatsbesteding sal _____
- A die vlak van lekkasies in die sirkelvloeimodel verhoog.
 - B die vlak van inspuitings in die sirkelvloeimodel verhoog.
 - C geen effek op die sirkelvormige vloei-model nie hê nie.
 - D 'n verskuiwing in die ligging van die faktormark in die sirkelvloeimodel veroorsaak.

BESIGHEIDSIKLUSSE

16. Wat is 'n besigheidsiklus?
- A 'n Tydperk van hoë ekonomiese groei en lae werkloosheid.
 - B 'n Tydperk van lae ekonomiese groei en hoë werkloosheid.
 - C 'n Herhalende patroon van uitbreiding en inkrimping in ekonomiese aktiwiteit.
 - D 'n Skielike daling in ekonomiese aktiwiteit gevolg deur 'n lang tydperk van herstel.
17. Wat is die verskil tussen 'n resessie en 'n depressie?
- A 'n Resessie is 'n ligte inkrimping in ekonomiese aktiwiteit, terwyl 'n depressie 'n volgehoue inkrimping is.
 - B 'n Resessie is 'n lang tydperk van lae ekonomiese groei, terwyl 'n depressie 'n kort tydperk van hoë ekonomiese groei is.
 - C 'n Resessie is 'n tydperk van hoë inflasie, terwyl 'n depressie 'n tydperk van lae inflasie is.
 - D 'n Resessie en 'n depressie is dieselfde.
18. Hoe sal 'n toename in verbruikersbesteding die sakesiklus beïnvloed?
- A Dit sal die waarskynlikheid van 'n resessie verhoog.
 - B Dit sal die waarskynlikheid van 'n depressie verhoog.
 - C Dit sal die waarskynlikheid van 'n uitbreiding verhoog.
 - D Dit sal geen uitwerking op die sakesiklus hê nie.
19. Watter een van die volgende opsies sal oor die algemeen beskou word as die doeltreffendste beleid om die effek van 'n resessie te verminder?
- A Vermeerder staatsbesteding aan infrastruktuurprojekte.
 - B Verminder belasting op besighede.
 - C Verhoog die geldvoorraad.
 - D Verlaag rentekoerse.

DINAMIKA VAN MARKTE

20. Wat is die verband tussen marginale nut en totale nut?
- A Marginale nut is altyd groter as totale nut.
 - B Totale nut is altyd groter as marginale nut.
 - C Marginale nut dra by tot die totale nut totdat die totale nut 'n maksimum bereik, waarna marginale nut negatief word.
 - D Marginale nut en totale nut is nie verwant nie.

21. Hoe ken 'n markeconomie hulpbronne toe?
- A Deur regeringsbeplanning en -beheer.
 - B Deur mededinging tussen kopers en verkopers.
 - C Deur staatsubsidies en toelaes.
 - D Deur lukrake besluite wat geneem word deur invloedryke individue.
22. Waarom kan 'n markeconomie periodes van inflasie of resessie ervaar?
- A Regeringsinmenging ontwig die vrye mark.
 - B Besighede werk saam om pryse kunsmatig te verhoog.
 - C Verbruikersvraag oorskry die aanbod.
 - D Lone en pryse is onbuigsaam en reageer nie op marktoestande nie.
23. 'n Verskuiwing van die vraagkurwe vir 'n produk word veroorsaak deur 'n verandering in die _____
- A prys van die produk.
 - B inkomste van verbruikers.
 - C prys van 'n komplementêre produk.
 - D prys van 'n substituuatprodukt.
24. Wat sal met die mark vir hibriede motors gebeur as die prys van petrol aansienlik styg?
- A Die vraag na hibriede motors sal afneem, wat sal veroorsaak dat die ewewigsprys en -hoeveelheid daal.
 - B Die vraag na hibriede motors sal toeneem, wat sal veroorsaak dat die ewewigsprys en -hoeveelheid toeneem.
 - C Die aanbod van petrolmotors sal daal, wat sal veroorsaak dat die ewewigsprys en -hoeveelheid toeneem.
 - D Die aanbod van petrolmotors sal toeneem, wat sal veroorsaak dat die ewewigsprys en -hoeveelheid daal.

PRODUKSIEMOONTLIKHEIDSKURWE

25. Die doel van 'n produksiemoontlikheidskurwe kan die beste beskryf word as 'n illustrasie van die _____
- A skaarste aan hulpbronne relatief tot onbeperkte behoeftes.
 - B maksimum moontlike produksie van produkte en dienste gegewe die beskikbare hulpbronne.
 - C geleentheidskoste om een produk of diens bo 'n ander te lewer.
 - D bykomende koste om nog een eenheid van 'n produk of diens te produseer.

26. Gegewe 'n produksiemoontlikheidskurwe vir twee produkte, as 'n land tans op 'n punt binne die kromme produseer, impliseer dit dat die land _____
- A die optimale kombinasie van die twee produkte produseer.
 - B al sy hulpbronne doeltreffend gebruik.
 - C meer van die een produk kan produseer sonder om die ander op te offer.
 - D nie meer van een van die twee produkte kan produseer nie.
27. Wat impliseer dit van 'n land se hulpbronne as 'n land se produksiemoontlikheidskurwe vir twee produkte na buite skuif?
- A Die land het minder hulpbronne beskikbaar vir produksie.
 - B Die land het meer hulpbronne beskikbaar vir produksie.
 - C Die land het minder doeltreffend geraak in die gebruik van sy hulpbronne.
 - D Die land se hulpbronne het duurder geword.
28. 'n Land kan óf 100 eenhede van produk A óf 200 eenhede van produk B produseer. Die geleentheidskoste om een eenheid A te produseer is 2 eenhede B. Wat is die geleentheidskoste om een eenheid B te produseer?
- A 0,5 eenhede van A.
 - B 1 eenheid van A.
 - C 2 eenhede van A.
 - D 4 eenhede van A.

DIE OPENBARE SEKTOR

29. Waarom bestaan die openbare sektor?
- A Om produkte en dienste te lewer wat die private sektor onwillig, of nie in staat is om te lewer nie.
 - B Om winste vir die regering te genereer en om die belastinglas te verminder.
 - C Om mededinging in die private sektor uit te skakel en die pryse van produkte te reguleer.
 - D Om ekonomiese ongelykheid te bevorder.
30. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n oordragbetaling van die regering?
- A Betaal vir 'n openbare park.
 - B Die verskaffing van befondsing vir 'n universiteit.
 - C Betaal vir werkloosheidsvoordele.
 - D Die verskaffing van belastingtoegewings aan besighede.

EKONOMIE
GRAAD 10
RONDE 1 & 2

2022

VORIGE VRAESTEL

BASIESE EKONOMIESE KONSEPTE

1. Die studie van ekonomie fokus in wese op:
 - A vraag.
 - B aanbod.
 - C keuse.
 - D ewewig.
2. Ekonomie maak gebruik van verskillende metodes om data te bekom en ekonomiese verskynsels te verduidelik. Watter metode sal die minste effektief wees vir die verkryging van ekonomiese data en om ekonomiese verskynsels te verduidelik?
 - A Eksperimente
 - B Modelle
 - C Grafieke
 - D Navorsing
3. 'n Verbruiker bestel 'n hoenderburger-en-koeldrankkombinasie wat op spesiale aanbieding is in plaas van die gewone biefburger wat sy verkies. Dit is 'n tipiese voorbeeld van:
 - A skaarsheid.
 - B marginale nut.
 - C vraag.
 - D geleentheidskoste.
4. Ekonomie analiseer menslike gedrag. As sodanig kan ekonomie geklassifiseer word as 'n:
 - A sosiale wetenskap.
 - B ekonomiese wetenskap.
 - C bestuurswetenskap.
 - D wiskundige wetenskap.
5. In 'n studie gee 'n ekonoom geen of baie min aandag aan spesifieke eenhede wat verskillende aggregate (totale) uitmaak. Hierdie studie kan die beste beskryf word as op die gebied van _____ ekonomie.
 - A makro
 - B mikro
 - C positiewe
 - D negatiewe
6. Alle persone moet gratis toegang tot wi-fi hê om hul lewenstandaard te verhoog. Hierdie stelling kan die beste gesien word as deel van:
 - A positiewe ekonomie.
 - B normatiewe ekonomie.
 - C negatiewe ekonomie.
 - D moderne ekonomie.

7. Die vraag wat alle verbruikers vir die nuutste iPhone het, vorm deel van:
- A internasionale ekonomie.
 - B monetêre ekonomie.
 - C mikro-ekonomie.
 - D makro-ekonomie.
8. 'n Verbruiker in 'n kitskosrestaurant moet besluit watter kos om te bestel wanneer hulle by die toonbank aankom. Wanneer hierdie besluit geneem word, is die verbruiker besig:
- A met behoeftebevrediging.
 - B om marginale koste en marginale voordele te vergelyk.
 - C om skaars produksiefaktore te verbruik.
 - D om perfekte besluite te neem.
9. Die konsep *ceteris paribus* beteken dat:
- A begeertes en behoeftes onbeperk is.
 - B begeertes dieselfde as behoeftes is.
 - C vraag en aanbod altyd gelyk sal wees.
 - D 'n veranderlike konstant gehou word.

DIE EKONOMIESE PROBLEEM

10. 'n Produk slaag nie daarin om 'n prys op die goederemark te behaal nie. Die vraag na hierdie produk is egter groter as die aanbod daarvan. Hierdie produk kan die beste beskryf word as een wat:
- A gratis is.
 - B skaars is.
 - C onbeperkte beskikbaarheid het.
 - D geen nut het nie.
11. 'n Produk kan beskryf word as relatief skaars wanneer dit 'n:
- A beperkte vraag en onbeperkte aanbod het.
 - B onbeperkte aanbod en onbeperkte vraag het.
 - C beperkte vraag en beperkte aanbod het.
 - D onbeperkte vraag en beperkte aanbod het.
12. Die kurwe wat verskillende kombinasies van Produk A en Produk B toon wat 'n verbruiker met 'n spesifieke inkomste van X kan koop, staan bekend as 'n:
- A produksiemoontlikheidskurwe.
 - B vraagkurwe.
 - C aanbodkurwe.
 - D begrotingsbeperkingskurwe.

13. Kapitaalgoedere verskil van verbruikersgoedere omdat:
- A verbruikersgoedere behoeftes bevredig, terwyl kapitaalgoedere die produksie van verbruikersgoedere moontlik maak.
 - B verbruikersgoedere behoeftes bevredig, terwyl kapitaalgoedere die produksie van vrye goedere moontlik maak.
 - C kapitaalgoedere behoeftes bevredig en verbruikersgoedere die produksie van verbruikersgoedere help.
 - D kapitaalgoedere na geld verwys as 'n ekonomiese hulpbron.
14. Wanneer grond, arbeid, kapitaal en entrepreneurskap gekombineer word, staan dit bekend as:
- A vervaardigde hulpbronne.
 - B faktore van aanbod.
 - C vrye goedere.
 - D insette.
15. Die sektor wat gemoeid is met die aanbieding van nie-tasbare goedere en dienste aan verbruikers, byvoorbeeld toerisme, staan bekend as die _____ sektor.
- A primêre
 - B sekondêre
 - C tersiêre
 - D kwartiel
16. Sout word deur 'n huishouding gekoop om gebruik te word wanneer kos gemaak word. Sout sal geklassifiseer word as 'n:
- A finale goedere.
 - B intermediêre goedere.
 - C produksiegoedere.
 - D kapitaalgoedere.
17. Straatligte kan as nie-uitsluitend beskryf word omdat dit:
- A gedefinieer word deur onbeperkte menslike behoeftes en begeertes aan die een kant en skaarsheid aan die ander kant.
 - B nie skaars is nie en as sodanig beskikbaar is in groot hoeveelhede.
 - C gelyktydig deur 'n onbeperkte aantal verbruikers geniet kan word.
 - D onmoontlik is om te verhoed dat iemand wat nie daarvoor betaal het nie, die voordele daarvan geniet.

DIE SIRKULÊRE VLOEI

18. 'n Maatskappy in Suid-Afrika koop goedere van 'n maatskappy in Botswana aan. Dit kan beskryf word as:
- A makro-handel.
 - B internasionale handel.
 - C nasionale handel.
 - D entrepot handel.

19. Watter sektor word uitgesluit in 'n geslote ekonomie?
- A Verbruiker
 - B Produsent
 - C Regering
 - D Buiteland
20. Die algemene funksie van die owerheidsektor in die sirkulêre vloei-model is om:
- A produkte en dienste te produseer.
 - B die omgewing waarin die ekonomie kan funksioneer, te skep.
 - C belasting te hef.
 - D produksiefaktore te verskaf.
21. Die sirkulêre vloei-model verteenwoordig die vloei van:
- A vraag, aanbod en ewewig.
 - B produksie, inkomste en besteding.
 - C huishoudings, maatskappye en die regering.
 - D begeertes, behoeftes en skaarsheid.
22. Huur, lone, rente en winste verteenwoordig die:
- A geld wat uit Suid-Afrika vloei wanneer ons goedere en dienste invoer.
 - B vloei van goedere van produsente via die goederemarkte na huishoudings en ander gebruikers van hierdie goedere.
 - C vergoeding van produksiefaktore vir deelname aan die ekonomie.
 - D besparings van die deelnemers aan die ekonomiese vloei-model.
23. Watter rol vervul huishoudings in 'n basiese twee-sektor sirkulêre vloei-model?
- A Spandeer hul inkomste in die produktemark.
 - B Koop hulpbronne van maatskappye.
 - C Ontvang inkomste via die produktemark.
 - D Produseer produkte.
24. 'n Voorbeeld van **duursame goedere** is:
- A kos.
 - B klere.
 - C stoof.
 - D grimering.

KWANTITATIEWE ELEMENTE

25. Volgens 'n ekonomiese verslag is die ekonomie van Land A 5% groter as die ekonomie van Land B. Dit illustreer dat:
- A die waarde van die geldeenheid in Land A hoër is as dié van Land B.
 - B meer goedere en dienste in Land A geproduseer is as in Land B.
 - C die waarde van alle goedere en dienste wat in 'n jaar binne Land A se grense geproduseer word, groter is as dié van Land B.
 - D die waarde van invoere uit Land A groter is as die netto uitvoere van Land B na Land A in 'n gegewe jaar.

26. Die BBP vir Land A en Land B word verskaf:

	2020	2021
Land A	R3 385 000	R3 495 000
Land B	R3 408 000	R3 508 000

Volgens hierdie inligting, het die BBP van:

- A Land A van 2020 tot 2021 met 3,24% afgeneem.
 - B Land A van 2020 tot 2021 met 3,24% toegeneem.
 - C Land B van 2020 tot 2021 met 2,85% toegeneem.
 - D Land B van 2020 tot 2021 met 2,85% afgeneem.
27. Die basiese verskil tussen 'n land se BBP en BNI is dat die:
- A BBP op ligging en BNI op eienaarskap gebaseer is.
 - B BBP op eienaarskap en BNI op ligging gebaseer is.
 - C BNI en BBP nie verwant aan mekaar is nie.
 - D BNI in Rand gemeet word en BBP in volume.
28. Die reële BBP per capita verskil van die nominale BBP per capita aangesien dit:
- A die land se BBP deur die totale bevolking deel.
 - B invoere aftrek en uitvoere byvoeg.
 - C die buitelandse sektor ignoreer.
 - D die effek van inflasie uitskakel.
29. 'n Toename in die reële BBP per capita met verloop van tyd word die beste beskryf as:
- A 'n besigheidsiklus.
 - B 'n tydperk van resessie.
 - C ekonomiese groei.
 - D inflasionêre oplewing.

30. 'n Land ervaar 'n fase van ekonomiese groei en algehele welvaart in die ekonomie. Watter een van die volgende stellings is waar?
- A Inkomste, uitgawes en produksie is geneig om te daal.
 - B Beleggings, spaargeld en besteding daal.
 - C Bestaande kapasiteit van produsente word onderbenut.
 - D Produksiefaktore is relatief skaars.

BASIESE EKONOMIESE KONSEPTE

1. Produk A kan beskryf word as 'n behoefte en Produk B kan beskryf word as 'n begeerte. Watter van die volgende stellings onderskei die beste tussen Produk A en Produk B?
 - A Produk A is noodsaaklik vir oorlewing, terwyl Produk B addisionele goedere is wat verbruikers kan bekostig.
 - B Produk A word gerugsteun deur die vraag, terwyl Produk B nie deur die vraag gerugsteun word nie en as sodanig 'n behoefte is.
 - C Produk A en Produk B is nodig om die lewenstandaard te verbeter en is dus in wese dieselfde ding.
 - D Produk A word verlang, net soos Produk B. Produk B is egter nie nodig nie.
2. 'n Ekonoom bepaal die uitwerking van COVID-19 op die produksie van goedere in Suid-Afrika gedurende 2021. Dit kan beskou word as deel van:
 - A mikro-ekonomie.
 - B makro-ekonomie.
 - C openbare ekonomie.
 - D ontwikkelingseconomie.
3. Watter een van die volgende beïnvloed nie positiewe ekonomie nie?
 - A Statistiese data verkry.
 - B Feite verkry deur navorsing.
 - C Waarneming van verskynsels.
 - D Mense se menings oor kwessies.
4. Watter een van die volgende modelle sal deur 'n mikro-ekonoom gebruik word?
 - A Die vraag- en aanbodgrafiek vir Produk Y.
 - B Die Lorenz-kurwe.
 - C Die produksie-moontlikheidskurwe van Land A.
 - D Die sirkelvloei-ekonomiese model.

BASIESE EKONOMIESE PROBLEEM

5. 'n Huishouding ruil surplusgroente wat hulle gekweek het, vir eiers wat die bure se hoenders gelê het. Dit kan beskryf word as:
 - A direkte produksie.
 - B ruilhandel.
 - C indirekte oordragte.
 - D besteding.
6. Arbeid is 'n faktor van produksie omdat:
 - A die waarde daarvan in die ekonomie vermeerder kan word.
 - B hoe meer produktief dit is, hoe hoër is die produktiewe doeltreffendheid.
 - C dit 'n hulpbron is wat kan bydra tot uitset.
 - D die koste daarvan verminder kan word indien nodig.

7. Produk T is 'n ekonomiese goed. Produk T:
- A het geleentheidskoste.
 - B is 'n produksiefaktor.
 - C verhoog ekonomiese doeltreffendheid.
 - D is die teenoorgestelde van Produk S wat 'n openbare goed is.
8. Ekonome probeer om die probleem van skaarsheid te verlig deur te verseker dat hulpbronne optimaal gebruik word. Watter een van die volgende is nie 'n bron van kommer vir ekonome nie?
- A Waarvoor hulpbronne gebruik word.
 - B Waar hulpbronne gebruik word.
 - C Hoe hulpbronne gebruik word.
 - D Wie voordeel trek uit die resultaat van die hulpbronne wat gebruik word.
9. Watter van die volgende beskryf die konsep **skaarste** die beste?
- A Die hoeveelheid wat gevra word, is groter as die hoeveelheid wat teen die basisprys verskaf word.
 - B 'n Marktoestand van 'n spesifieke goed teen 'n spesifieke prys.
 - C 'n Uitwaartse verskuiwing van die vraagkurwe terwyl die aanbod konstant bly.
 - D 'n Natuurlike beperking op die hulpbron wat nie aangevul kan word nie.
10. 'n Graad 12-leerder beplan om volgende jaar universiteit toe te gaan. Die totale koste van klasgelde en boeke is R50 000. Die koste van verblyf in 'n universiteitskoshuis is R25 000. As sy nie universiteit toe gaan nie, sal sy by die huis by haar ouers bly. Haar totale kamerhuur en verblyf sal R5 000 beloop. Boonop sal sy kan werk en R100 000 vir die jaar kan verdien.
- Wat sal die geleentheidskoste wees om universiteit toe te gaan in terme van verblyf alleen?
- A R5 000
 - B R20 000
 - C R25 000
 - D R50 000

DIE SIRKELVLOEIDIAGRAM

11. Die drie belangrikste vloei in die makro-ekonomiese model is:
- A vraag, aanbod en ewewig.
 - B faktore van produksie, indiensneming en vergoeding.
 - C $C+I+G$.
 - D produksie, inkomste en uitgawes.
12. Watter van die volgende is inspuittings in die sirkelvloei van inkomste?
- A Besparing, belegging, uitvoere en belasting.
 - B Belegging, belasting en invoer.
 - C Besparing, belasting en invoer.
 - D Belegging, staatsbesteding en uitvoere.

13. Watter kombinasie is 'n voorbeeld van 'n finale goed en 'n intermediêre goed?

	Finale goed	Intermediêre goed
A	'n Nuwe iPad gekoop deur 'n leerder.	'n Nuwe skootrekenaar gekoop deur 'n besigheid.
B	'n Nuwe handboek gekoop deur 'n leerder.	'n Gebruikte handboek gekoop deur 'n leerder.
C	'n Tenk petrol deur jou gekoop vir jou bromponie.	Vliegtuigbrandstof gekoop deur Kulula.
D	'n Nuwe fiets gekoop deur 'n leerder.	'n Gebruikte bakkie wat deur 'n tweedehandse motorhandelaar gekoop is.

BESIGHEIDSIKLUSSE

14. Gedurende die ____ fase van die sakesiklus sal beide rentekoerse en inflasie op hul laagste vlakke wees.

- A uitbreiding
- B herstel
- C depressie
- D resessie

15. Die huidige inval in die Oekraïne kan veranderinge in die vlak van ekonomiese aktiwiteite in die Oekraïne veroorsaak. Die redes vir hierdie verandering kan die beste beskryf word as ____ redes.

- A eksogene
- B endogene
- C strukturele
- D ekonomiese

16. Sloerende aanwysers is aanwysers wat normaalweg:

- A in dieselfde rigting verander as wat die ekonomie verander.
- B in 'n ander rigting verander as wat die ekonomie verander.
- C reageer op 'n verandering in die ekonomie nadat die veranderinge plaasgevind het.
- D geen effek toon wanneer die ekonomie verander nie.

17. Neigings is 'n voorbeeld van voorspellings gebaseer op:

- A historiese data.
- B ekonometriesse modelle.
- C ekstrapolasie.
- D bewegende gemiddeldes.

DINAMIKA VAN MARKTE

18. Die totale nut wat verkry word uit die gebruik van opeenvolgende eenhede van Produk P neem af. Marginale nut is:

- A toenemend.

- b negatief.
- c positief.
- d nul.

19. Watter van die volgende tipes ekonomie beskryf die ekonomie van die RSA?

- A 'n Bevelseksonomie.
- B 'n Markeksonomie.
- C 'n Gemengde ekonomie.
- D 'n Beplande ekonomie.

20. Bryan maak 'n nuwe winkel oop wat luukse parfuum van ongeveer 80 verskillende handelsmerke verkoop. Sy winkel funksioneer in die _____ mark.

- A perfekte
- B monopolistiese mededinging
- C oligopolie
- D monopolie

21. Land H het 'n suiwer vryemarkeksonomie. Die funksie van die regering is om:

- A die vlak van minimumlone vas te stel.
- B eiendomsregte te beskerm.
- C te besluit hoe produksie georganiseer moet word.
- D meriete goedere te verskaf.

22. Watter een van die volgende stellings is korrek?

- A Beide 'n verandering in hoeveelheid gevra en 'n verandering in vraag is bewegings langs die vraagkurwe, slegs in verskillende rigtings.
- B Beide 'n verandering in hoeveelheid gevra en 'n verandering in vraag is verskuiwings van die vraagkurwe, slegs in verskillende rigtings.
- C 'n Verandering in hoeveelheid gevra, is 'n beweging langs die vraagkurwe en 'n verandering in vraag is 'n verskuiwing van die vraagkurwe.
- D 'n Verandering in vraag is 'n beweging langs die vraagkurwe en 'n verandering in hoeveelheid wat gevra word is 'n verskuiwing van die vraagkurwe.

23. Die vraag na Produk B verhoog en verskuif die vraagkurwe as gevolg van verhoogde advertensies deur die vervaardigers van Produk B. Hoe sou jy die situasie in die mark beskryf onmiddellik na die verskuiwing in vraag en teen die "ou" ewewigsprys, gegewe dat niks met die aanbodkurwe gebeur het nie?

- A Surplus vraag.
- B Nie genoeg inligting om die vraag te beantwoord nie.
- C Surplus aanbod.
- D Surplus produksie.

24. As die vraag- en aanbodkurwes vir 'n kommoditeit na regs verskuif en die verskuiwing in vraag is groter as die verskuiwing in aanbod, sal die nuwe ewewig in vergelyking met die aanvanklike ewewig gekenmerk word deur:

- A dieselfde prys en hoeveelheid.

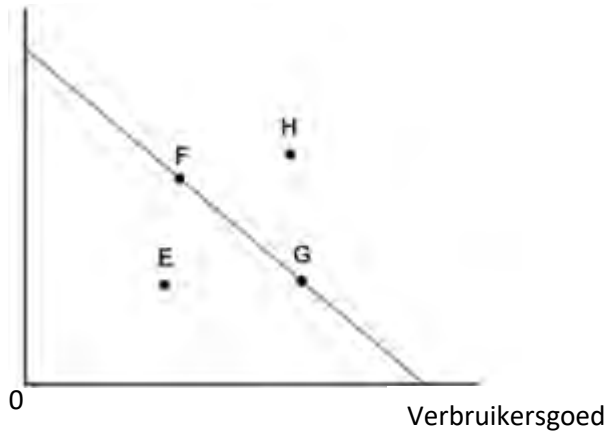
- B 'n laer prys en hoeveelheid.
- C 'n hoër prys en 'n laer hoeveelheid.
- D 'n hoër prys en hoeveelheid.

PRODUKSIEMOONTLIKHEIDSKURWE

25. Watter EEN van die volgende ekonomiese konsepte word nie deur 'n produksiemoontlikheidskurwe gedemonstreer nie?
- A Prys
 - B Skaarsheid
 - C Keuse
 - D Geleentheidskoste
26. Die konsep wat die afwaartse helling van 'n produksiemoontlikheidskurwe die beste verduidelik is:
- A toenemende marginale geleentheidskoste.
 - B relatiewe skaarste.
 - C die wet van vraag en hoeveelheid gevra.
 - D selektiewe keuse aanname.
27. Produk A en Produk B word gebruik om behoeftes te bevredig. Die onverskilligheidskurwe (indifference curve) is:
- A 'n 45° lyn vanaf die oorsprong.
 - B 'n konveks vanaf die oorsprong.
 - C 'n horisontale reguit lyn.
 - D 'n vertikale reguit lyn.
28. 'n Voertuigvervaardiger verhoog die produksie van een motor. Die addisionele inkomste wat verkry word is groter as die addisionele koste wat aangegaan is.
- A Die vervaardiger moet die motor produseer, aangesien dit winsgewend is om dit te doen.
 - B Die vervaardiger moenie die motor produseer nie, aangesien dit nie winsgewend is om dit te doen nie.
 - C Die vervaardiger moenie hierdie bykomende motor produseer nie, want die marginale koste is nie gelyk aan die marginale inkomste nie.
 - D Die vervaardiger moet hierdie bykomende motor produseer, omdat gemiddelde inkomste groter is as marginale inkomste.
29. 'n Proporsionele toename in die produktiewe doeltreffendheid in alle sektore van 'n land se ekonomie sal aangedui word deur 'n:
- A parallelle uitwaartse verskuiwing van die produksiemoontlikheidskurwe.
 - B parallelle inwaartse verskuiwing van die produksiemoontlikheidskurwe.
 - C nuwe posisie langs die produksiemoontlikheidskurwe.
 - D nuwe posisie buite die produksiemoontlikheidskurwe.

30. Met verwysing na die produksiemoontlikheidsdiagram hieronder, op watter punt is daar werkloosheid in die ekonomie?

Kapitaal-
goed

- A Punt E.
- B Punt F.
- C Punt G.
- D Punt H.

EKONOMIE
GRAAD 10
RONDE 1 & 2

2022 2023 2024

MEMO

NATIONAL HIGH SCHOOL OLYMPIAD

NASIONALE HOËRSKOOL OLIMPIADE

ROUND ONE RONDE EEN

GR 10

ECONOMICS / EKONOMIE

1 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	6 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	11 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	16 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	21 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	26 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D
2 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	7 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	12 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	17 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	22 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	27 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D
3 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	8 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	13 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	18 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	23 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	28 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D
4 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	9 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	14 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	19 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	24 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	29 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D
5 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	10 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	15 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	20 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	25 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	30 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D

1.C	6.B	11.D	16.A	21.B	26.B
2.A	7.C	12.D	17.D	22.C	27.A
3.D	8.B	13.A	18.B	23.A	28.D
4.A	9.D	14.D	19.D	24.C	29.C
5.A	10.B	15.C	20.B	25.C	30.D

/30

ROUND TWO RONDE TWEE

GR 10

No	Answer	Level
1	D	
2	B	
3	D	
4	A	
5	B	
6	C	
7	A	
8	B	
9	D	
10	B	

No	Answer	Level
11	D	
12	D	
13	C	
14	C	
15	A	
16	C	
17	C	
18	B	
19	C	
20	B	

No	Answer	Level
21	B	
22	C	
23	A	
24	D	
25	A	
26	A	
27	B	
28	A	
29	A	
30	A	

2023

GRADE 10 GRAAD

ROUND ONE MEMORANDUM RONDE EEN

ACCOUNTING / REKENINGKUNDE

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D
21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D
26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. B	6. B	11. A	16. C	21. C	26. C
2. A	7. C	12. C	17. C	22. A	27. A
3. A	8. C	13. A	18. B	23. A	28. C
4. B	9. A	14. B	19. B	24. C	29. C
5. C	10. D	15. C	20. B	25. D	30. C

/30

BUSINESS STUDIES / BESIGHEIDSTUDIES

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D
21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D
26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. D	6. C	11. C	16. B	21. A	26. A
2. A	7. B	12. C	17. C	22. C	27. D
3. C	8. B	13. A	18. D	23. D	28. C
4. A	9. C	14. B	19. B	24. A	29. A
5. A	10. A	15. A	20. C	25. C	30. A

/30

ECONOMICS / EKONOMIE

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D
21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D
26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. C	6. C	11. D	16. C	21. A	26. B
2. B	7. C	12. C	17. B	22. C	27. D
3. D	8. C	13. B	18. C	23. B	28. C
4. D	9. A	14. A	19. D	24. B	29. D
5. B	10. A	15. A	20. C	25. A	30. A

/30

2023

GRADE 10 GRAAD

ROUND TWO MEMORANDUM RONDE TWEE *Final Round* *Finale Ronde*

ACCOUNTING / REKENINGKUNDE

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D

6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D

16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. A	6. D	11. A	16. A	21. B	26. D
2. C	7. B	12. C	17. A	22. B	27. C
3. A	8. B	13. B	18. B	23. B	28. D
4. D	9. B	14. C	19. C	24. B	29. A
5. A	10. A	15. C	20. D	25. B	30. A

/30

BUSINESS STUDIES / BESIGHEIDSTUDIES

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D

6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D

16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. D	6. A	11. A	16. A	21. A	26. B
2. D	7. D	12. B	17. D	22. A	27. C
3. A	8. B	13. B	18. B	23. A	28. A
4. A	9. C	14. C	19. D	24. A	29. C
5. B	10. A	15. B	20. A	25. A	30. B

/30

ECONOMICS / EKONOMIE

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D

6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D

16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. A	6. A	11. B	16. C	21. B	26. C
2. C	7. D	12. D	17. A	22. C	27. B
3. D	8. C	13. A	18. C	23. B	28. A
4. B	9. C	14. B	19. A	24. B	29. A
5. C	10. A	15. B	20. C	25. B	30. C

/30

2024

GRADE 10 GRAAD

ROUND ONE MEMORANDUM RONDE EEN

ACCOUNTING / REKENINGKUNDE

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D

6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D

16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. B	6. D	11. D	16. B	21. B	26. D
2. C	7. B	12. B	17. C	22. C	27. B
3. B	8. B	13. A	18. A	23. C	28. B
4. B	9. C	14. B	19. B	24. B	29. D
5. C	10. A	15. D	20. C	25. B	30. D

/30

BUSINESS STUDIES / BESIGHEIDSTUDIES

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D

6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D

16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. A	6. C	11. C	16. B	21. C	26. D
2. B	7. C	12. B	17. A	22. B	27. D
3. C	8. B	13. D	18. B	23. D	28. C
4. A	9. B	14. A	19. C	24. A	29. C
5. B	10. C	15. A	20. C	25. C	30. C

/30

ECONOMICS / EKONOMIE

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D

6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D

16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. B	6. B	11. C	16. B	21. C	26. D
2. C	7. B	12. D	17. D	22. B	27. D
3. C	8. C	13. C	18. B	23. C	28. B
4. C	9. C	14. B	19. C	24. B	29. C
5. A	10. B	15. C	20. B	25. A	30. D

/30

2024

GRADE 10 GRAAD

ROUND TWO MEMORANDUM RONDE TWEE *FINALE RONDE FINAL ROUND*

ACCOUNTING / REKENINGKUNDE

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D

6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D

16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. C	6. B	11. B	16. C	21. C	26. B
2. D	7. B	12. C	17. C	22. C	27. A
3. C	8. C	13. D	18. C	23. A	28. C
4. C	9. D	14. A	19. D	24. B	29. A
5. B	10. B	15. B	20. A	25. B	30. C

/30

BUSINESS STUDIES / BESIGHEIDSTUDIES

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D

6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D

16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. D	6. A	11. A	16. A	21. A	26. B
2. D	7. D	12. B	17. D	22. A	27. C
3. A	8. B	13. A	18. B	23. A	28. A
4. A	9. B	14. B	19. D	24. A	29. C
5. B	10. A	15. B	20. A	25. A	30. D

/30

ECONOMICS / EKONOMIE

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D

6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D

16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D

1. B	6. B	11. B	16. B	21. B	26. B
2. B	7. C	12. D	17. A	22. B	27. C
3. D	8. C	13. C	18. B	23. C	28. B
4. A	9. C	14. C	19. B	24. D	29. D
5. A	10. B	15. A	20. B	25. A	30. C

/30

JOIN THE NEDBANK BURSARY PROGRAMME.

THE DIFFERENCE STARTS WITH OUR YOUTH.

#YOUNGDIFFERENCEMAKER

The Nedbank External Bursary Programme is open to full-time Undergraduate and Honours students who are studying towards qualifications in the financial sector with a strong focus on STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) and Green Economy skills.

If you do not have the financial means to study full-time towards your degree or diploma at a South African public university or university of technology, and you meet the below criteria, it is time to become a **#YoungDifferenceMaker!**

CRITERIA FOR SELECTION:

To be eligible for the Nedbank bursary, you must:

- be a South African citizen; and
- have a proven financial need, as determined by your household income.

Must have:

- a minimum academic average of 65% in the year that you are applying for the bursary;
- a minimum academic average of 65% for the required subjects aligned with the qualification you plan to study towards at university;
- not completed your grade 12 or senior certificate with mathematics literacy; and
- successfully obtained admission approval to a South African public university or university of technology for the undergraduate qualification you plan to study towards.

The application process:

We screen bursary applications against our external bursary selection criteria and award bursaries through the Nedbank Educational Trust, at the sole discretion of the trust.

The screening process:

- We will only consider bursary applications submitted online via the link we have provided.
- Incomplete bursary applications will be rejected.
- Bursary applications will be screened and shortlisted according to the qualifying criteria.

If you are shortlisted, we will ask you to:

- submit the relevant documents for financial review;
- participate in psychometric and other assessments; and
- attend an interview.

YOUR FUTURE STARTS NOW!

All candidates will receive feedback on the status of their application at the completion of the recruitment and selection process.

Contact information:

Email: Unlockyourambition@nedbank.co.za

**Closing date for applications is
31 August 2024.**

Bursaries are granted at Nedbank's sole discretion.

For the complete application process and a list of required documents, please visit our website at www.nedbank.co.za/bursary